

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

Vers. Ac eorum credentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

Secundo excipiuntur clerici , qui sine legitima causa habitum clericalem dimittunt, nam nec hi in excommunicationem hanc incidunt, esto apostata dicantur, & excommunicari possint, vt habetur in tit. de Apost.

Postremò excipiuntur apostata inobediencia, idest, qui Romano Pont. vel canonibus non obediunt, nam neque hi hac excommunicatione comprehenduntur, quamuis excōmunicari possint, vt dixit Innocen. in capitu. 1. numer. 2. de Apostat. & Tabien. in verb. Apostasia. numer. 7. versic. Quinto . Quare ob id Apostatas hosce non propriè apostatas esse, quidam dixerunt, sed iam ad alia veniamus.

Verf. Ac eorum credentes.

S V M M A.

- 1 *Credēs hæreticorum quisnam dicatur.*
- 2 *Crederē hæreticis duobus modis contingit.*
- 3 *Crederē quem hæreticis duobus modis conuincitur.*

Hic excommunicantur credētes hæreticorum, verum vt sciamus, quinam hi sint, ob eam rem, qui credentes hæreticorum dicantur, explicemus.

- 1 † quatenus ad rem nostram pertinet, ille propriè dicitur, qui hæ-

reticis credit in illis erroribus, quos habent contra fidem, vt habetur in capitu. penult. §. fin. de hēret. Credentes autem eorum, scilicet hæreticorum erroribus, dicitur enim ibi, hæreticos similiter iudicamus. Hæc ibi, ex quibus patet eos hæreticorum credentes esse, qui eorum erroribus credunt, idem sensit Carer. in Tractatu de hæret. num. 175. versicu. Et nota, ait enim ibi, quòd tales receptatores, fautores, & credētes nō puniuntur aliis pœnis in iure non expressis, nec pœnis hæreticorum, præterquam credentes hæreticis contra fidem. Ecce hic manifestò apparet credentes hæreticorum eos dici, qui contra fidem eis credunt, qui in aliis ergo ipsi credunt, hæreticorum credentes non sunt, idem sensit Tabien. in verb. Excommunicatio. 5. cas. 4. numero 12. Versicul. Vndecimo, & Syluest. in verb. Hēresis. numero 10. versicul. Septimo, & Angel. in verb. Hæreticus. num. 22. versic. Quis dicatur credens, de his ergo credētibus hic agitur.

- 2 Crederē autem hæreticis † duobus modis contingit, explicitè, & implicitè, explicitè, vbi credentes credunt erroribus ipsorum, & sciunt quinam errores illi sint, implicitè vero, vbi credunt idem, quod credunt hæretici, sed ignorant, quid ipsi credant, sic enim & in vera fide quis credit explicitè, vbi speciatim

D 3 nouit

nouit quid Ecclesia credat, implicitè, vbi credit, sed nescit, quid Ecclesia credat, vt homines idiotæ, & simplices, ita sensit Syluest. in verb. Hæresis. 1. numer. 10. versicul. Septimò, & Nauar. in Man. capit. 17. num. 55. versicu. Tertia, quod verbum Credentes, & Caiet. in Summ. in verb. Excommunicatio. capit. 45. & Iac. de Graff. lib. 4. decis. cas. consc. capit. 1. num. 22. & Tolet. in Bulla Cœnæ domini, Excomm. 1. numer. 17. Quare, quòd tales hæretici etiam sunt, vt habetur in cit. cap. pen. §. si de hæret. esto expressi non fuissent, tamen in excommunicatione hanc Bullæ incidissent, fuit igitur potius declaratio hæc, quam necessaria expressio, vt hoc etiam animaduertit Nauar. ibid. & si Caiet. ibidem credentes eos dicat, qui implicitè credant, quæ ipsi credunt, esto quid credant, ignorèt, quod ratione non caret, quòd & sequitur Iacob. ibid. Qui ergo diceret Caluinum virum bonum fuisse, & se velle mori in eius fide, quam tamen ignorat qualis sit, credens hæreticorum est, ex quo scit pro hæretico ab ecclesia iudicatum esse.

- 3 Credere autem † duobus modis conuincuntur, verbis, & factis. Verbis, vbi apertè fatentur se credere illorum erroribus, vel publicè prædicant, ac defendunt eorù errores. argumen. cap. super quibusdam, de verbor. signifi. Factis verò, vel quòd sequuntur eorum

ritum, & communionem ab eis accipiunt, vt dixit Ancharan. in cap. 2. num. 2. versicul. Secundò, de hæret. lib. 6. & Ioan. Tabien. in ver. Excommunicatio. 5. cas. 4. numero. 12. versicul. Vndecimo, vel quod eorum contiones frequentant, nam & hi credere censentur, vt sensit Gemin. in citat. cap. 2. num. 7. versicu. Sed quid, de audientibus, & sequitur Feli. aperte in capi. excommunicamus. 1. numero 5. versicul. Vltimo circum istum, de hæret. & Ioann. Nicola. Arelat. in Tractatu de hæret. not. 16. quacunque ratione igitur credentes hæreticorum sint, ad Bullam hanc pertinent. His ita præmissis, iam rem ipsam aggrediamur, & regulam de more ponamus.

Verba A. Com. in Bulla
S V M M A.

- I Credentes hæreticorum in excommunicationem Bullæ incidunt, quæ regula declaratur, quousque pateat.

I.

- I §. Præmissis iam antea dictis. † In excommunicationem hanc Bullæ igitur hæreticorum credentes incidunt, vt expressum hoc habetur in versiculo proposito. Quæ excommunicatio amplificatur quatuor illis modis, quos in prioribus regulis posuimus, quicunque igitur sint, vbi cunque morentur, in quocunque fidei

fidei errore hæreticis credant, & priuilegium habeant, ne possint excommunicari, in huius tamen excommunicationem Bullæ incidunt.

Item afficit excommunicatio hæc hæreticorum credentes, vel explicitè, vel implicitè credant, nam credentes sunt, quacunque ratione credant.

Postremo afficit etiam ipsos, vel factis, vel verbis se credere fateantur.

Excipiuntur tamen primo, qui inscitia ducti ipsis crederent, vt pote aliquis hæreticus nondum pro tali habitus, ac declaratus, prædicat errores aliquos iuris idiotis, ac simplicibus, qui existimant eum recte sentire, & recte docere, planè in excommunicationem hi non incident, quippe qui hæretici non sint. argumè. capit. Apostolicæ. de cler. excom. min.

Item in excommunicationem non incidunt, qui ob mortis metum se credere illis dicunt, modo fidem animo retineant, quamuis grauissime peccent, sic enim & Petrus Christum Dominum negauit, & Marcellinus idolis thus obtulit.

Tertio, vbi animo crederent, sed tamen nulla ratione id exprimerent, sicuti supra de hæretico mentali conclusimus.

Postremo, vbi extra fidem ipsi in re alia crederent, vt pote in medicina danda, in dogmate ali-

quo philosophiæ, in contractibus, & huiusmodi, nam non hæreticis credunt, quatenus hæretici sunt, atque idcirco dispositio huius Bullæ in his locum non habet, atque sic sensit Syluestr. in verb. Hæresis. num. 10. versicu. leprimam.

Quæ autem diximus de credentibus hæreticorum, eadem sentimus & de credentibus apostatarum, nam & ipsi hæretici sunt, vt vidimus supra. Præterea post hæreticos, & apostatas credentes excommunicantur, ergo & ad credentes eorum excommunicatio hæc referri debet, sed iam de receptatoribus eorundem agamus.

Verf. Receptatores.

S V M M A.

- 1 Receptator hæreticorum quisnam dicatur.
- 2 Recipi hereticus potest ob multas causas.

IN hac parte receptatores hæreticorum etiam excommunicantur. Quam rem vt facilius cognoscamus, † quisnam receptator sit, prius explicemus. Anchara. in cap. 2. num. 3. versicu. Tertio quæro. & Gemin. num. 8. versicu. Sed, qui dicantur, de hæret. lib. 6. receptatorem hæreticorum eum esse inquit, qui sciens quem hæreti-

D 4 cum